

یاسای ئالای ههریمی کوردستانی عێراق

به ناوی خوی به خشنده و میهره بان

به ناوی گهل

نه نجوومه نی نیشتمانی کوردستانی عێراق

ژماره ی بریار: ۲۶

روژی بریار: ۱۱/۱۱/۱۹۹۹

«بریار»

پشت بهو دهسه لاتهی که به پیتی برگه «۳» ی مادده «۲» له یاسای ژماره «۱۰» ی سالی ۱۹۹۷ پیمان دراوهو له سه ره نهو بنه مایه ی که نه نجوومه نی نیشتمانی کوردستانی عێراق له دانیشتنی روژی ۱۱/۱۱/۱۹۹۹ یدا یاساکاری کردوه، نه م یاسایه مان ده رهینا:

یاسای ژماره «۱۴» ی سالی ۱۹۹۹ یاسای ئالای ههریمی کوردستانی عێراق

مادده یه که م:

ههریمی کوردستانی عێراق ئالایه کی ده بیته به شپوهی لاکیشه یی، که پانبیه که ی دوو له سه ره سپی درپژیه که ی ده بیته و، دابهش کراوه له سه ره سی لاکیشه ی ناسویی یه کسان له درپژی و پانی داو، پتکهاته که ی به م شپوهیه یه:

۱- لاکیشه ی سه ره وه ره کی سووره و، هیمای شه هیدانی بزافی رزکاری خوازی کورده.

۲- لاکیشه ی ناوه راست ره کی سپی ده بیته، هیمای ناشتی و نازادی و دیموکراسی و لیبورده (تسامح)، که خه لکی کوردستان ناواته خوازه تی.

۳- خوژیکی زهرده که ویتته ناوه راستی لاکیشه سپیه که وه و، چه که ی خالی یه کتر برینی تیره ی لاکیشه سپیه که ده بیته و، تیره ی خوړه که نه وه نده ی پانایی لاکیشه سپیه که ده بیته و، (۲۱) بیست و یه ک تیشکی لیوه ده رده چیت به شپوهی سی گو شه ی دوو لایه کسان و، بنکه کانی () یه ک له سه ره بیست و یه ک له چپوهی گو ی خوړه که ده بیته و، درپژیشیان بکاته نیوه ی هه ردوو

لاکیشه سوورو سهوزه که. خۆره زهرده که هیمای بهرده وام بوونی ژیان وزانست و هیوا و نومیدهو، (۲۱) بیست و یهک تیشکه که پیش هیمای جهژنی نه ورۆزی نه ته وایه تبیه، رۆژی بهرخودان و راپه رین و شۆرش رزکاری دژ به زولم و زۆرو چهوساندنه وه.

۴- لاکیشهی خواره وه رهنگی سهوز دهبیت و، هیمای کشتوکال و سروشت و ژینکهی کوردستانه.

ماددهی دووهم:

نهو جیکایانهی که نالاکهی له سهه ره لده دربیت له (پهیره و) دیاری دهکرت.

ماددهی سێیهم:

هه لکردنی نالا له کاتی خۆره لاتن دا دهبیت و، هاتنه خواره وهشی له کاتی خۆرناوا بووندا.

ماددهی چوارهم:

دروست و چاپ و دابهش کردنی نالا به رهزامهندی وهزارهتی رۆشنیبری دهبیت.

ماددهی پێنجهم:

نابیت نالا له بۆنه نیشتمانی و نه ته وایه تی و ناههنگه کان دا بهرز بکرتیه وه یان به کار بیت، نه کهر هاتو کهم و کوری هه بوو له مهه ر کۆرانی رهنگه کانی و پاک و بوختی و درانی.

ماددهی شهشهم:

هه لدانێ نالا شان به شانی نالای عێراق دهبیت لهو بۆنانهی که نالای عێراقی تیدا هه لده دربیت و، تا قه واره ی دهستووری فیدرالیهت ده چه سه بیت بو چاره سه ره کردنی کیشهی کورد له عێراق دا.

ماددهی هه وته م:

نه نجوومه نی وهزیران بۆی هه یه پهیره ویکێ تایبه تی ده ربکات بو ناسان کردنی جێبه جێ کردنی بهنده کانی نه م یاسایه.

مادده هه شته م:

کار به هه یچ ده قێک ناکرت که له گه ل حوکه کانی نه م یاسایه دا هاو دژ بیت.

ماددهی نۆیه م:

ده بی نه نجوومه نی وهزیران نه م یاسایه جێبه جێ بکات.

ماددهی ده یه م:

نه م یاسایه له میژووی ده ره هیتانییه وه جێبه جێ ده کرت و له رۆژنامه ی ره سمیدا بلاو ده کرتیه وه.

جوهر نامق سالم

سه رۆکی نه نجوومه نی نیشتمانی کوردستانی عێراق

هۆبه پێویستهکان

هر که یانێکی سیاسی به جیاوازی پله و شتوازه دهستووریه که په ده، نالایهکی ههیه که کوزارشت له جوامیری و کهرامهتی که له کهی دهکات و سومبولیهتی، له شتوور رهنگ و پتیک هاتهکانیدا، پالتهوانیتی نهو کهل و نیشتمانه و سه به رزبیهکانی رهنگ دهده نه ده.

دهولت تاکه که یانێکی سیاسی نییه که نالایهکی جیاوازی بۆ خۆی دهست نیشان دهکات، به لکو نهو هه ریمانیه که له ژبیر چاودیریدا بوون و نهو که یانانهی که له ژبیر نینتیداب و پارێزکاری دهولته تاندا بوون، ههروهها نهو هه ریم و ویلا بهت و میرنشینیانهش به هه موو جوژهکانیانهوه که له به کیتییه فیدرالیهکاندا نه، نالایهکیان بۆ خۆیان دهست نیشان کردووه یان دهست نیشان دهکهن، وهک سومبولتیک که له کهل که یانیهکانی تر دا لیکیان جیا بکاته وه.

با نه وهشی بخریتته سه ر که هه ندێ دهولته تی ساکاری لیک نه به سترا و (غیر مرکه به) مافی داوه به هه ندێ لهو به که (و حده) نیداریانهی که لپانه وه پتیک هاتووه نالای تایبه تی خۆیان هه بی.

په رله مانی کوردستانی عیراق به بریاری میژوو یی ژماره (۲۲) ی خۆی له رۆژی ۴/ ۱۰/ ۱۹۹۲ د و به تیکرای دنگ چاره نووسی که لی کوردی له کوردستانی عیراق دیاری کردو، په یه ندیه ده ستووریهکانی بۆ نه م قوناغه له که ل ده سه لاتی مه رکه زیدا له سه ر بنه مای به کیتی فیدرالی له ناو عیراقیکی دموکراسی په رله مانیدا دیاری کرد که با وه ری به سیستمی فرده زبی هه بی و رتیز له مافهکانی مرۆف بگری که له به لکه نامه دهولته تیهکاندا دانی پیا ترا وه.

نه م بریاره تیکرای دهنکی خه لکی کوردستانی به هه موو پتیک هاته و توێژو رتیکخراوهکانیه وه به ده ست هتیا، ههروهها زۆریه ی هه ره زۆری هتیزه رکابه رکهانی عیراق پشتکرییان لی کرد، بۆیه هه ریمی کوردستانی عیراق مافی خۆی بوو نالایهک بۆ خۆی دیاری بکات، که کوزارشت له قاره مانیتی و سه به رزبیهکانی و، ههروهها له دیرۆک و خه بات و بۆچوونهکانی که له که ی بکات.

کوردستان نالای خۆی هه بووه که له نه وه یه که وه بۆ نه وه ی دوا ی خۆی ده ستا و ده ست هاتووه و سه رکرده دلسۆزهکانی کورد پاراستوویانه و داکۆکیان لی کردووه، تا سه رکرده ی نه مری کورد قازی محمه د به ر له شه هید بوونی ته سلیم به سه رکرده ی روحی هه میشه زیندووی نه ته وه ی کورد مسته فا بارزانی کرد، که نه ویش به ر په ری دلسۆزی و خۆ به خت کاربه وه پارێزگاری و به رگری لی کردووه هه ر به شه کاو دیی مایه وه.

بۆ به رز نرخاندنی نهو رتیکردنه میژوو ییه و نهو دلسۆزی و له خۆ برده ییه، ههروهها بۆ به نه مچام که یان دنی خه ونی دیرینی که له که مان و به پیره و چوونی ناره زووهکانی و جتی به جتی کردنی نیرادهی نه م که له و بۆ به رجهسته کردنی یاساکاری و قانونی نه م نالایه که بۆ یه که مین جاره له دیرۆکی کوردو کوردستاندا دیتته دی، نه م یاسایه ده ره ترا.